

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування
Управління Державної міграційної служби
в Полтавській області
28.05.2025

м. Київ, 2025

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 28.05.2025 групою НПМ здійснено відвідування Управління Державної міграційної служби в Полтавській області (далі - УДМС в Полтавській області, УДМС, управління).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Коноплястий Сергій Миколайович – заступник начальника відділу інспектування об'єктів контролю в правоохоронних, судових органах та військових формувань Департаменту з питань реалізації національного превентивного механізму Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Кармазін-Денисенко Лариса Олексіївна – головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Яковенко Віра Сергіївна – представник громадської організації;

Черпаков Геннадій Валерійович – представник громадської організації.

УДМС в Полтавській області розташоване за адресою: м. Полтава, пров. Шкільний, 6, та є територіальним органом Державної міграційної служби України (далі – ДМС), що забезпечує реалізацію державної міграційної політики в регіоні. До його основних завдань належать: оформлення внутрішніх і закордонних паспортів, прийняття рішень про надання дозволу на імміграцію, продовження строку тимчасового перебування іноземців, протидія нелегальній міграції, розгляд питань щодо надання статусу біженця або особи, яка потребує додаткового захисту, та інші.

До структури УДМС в Полтавській області входить відділ організації запобігання нелегальній міграції, реадмісії та видворення (далі – відділ запобігання нелегальній міграції), який відповідає за реалізацію державної політики щодо протидії незаконній міграції на території області. Основні функції відділу включають координацію взаємодії з правоохоронними органами, іншими органами державної влади, місцевого самоврядування, а також з внутрішніми структурними й територіальними підрозділами УДМС та ДМС України.

У складі УДМС також діє 20 територіальних підрозділів, які залучаються до виконання завдань у сфері запобігання нелегальній міграції. Службові особи цих підрозділів мають повноваження притягати порушників законодавства про правовий статус іноземців та осіб без громадянства до адміністративної відповідальності, застосовувати інші заходи адміністративного впливу, приймати

рішення щодо добровільного чи примусового повернення та видворення, а також здійснювати затримання й супровід іноземців.

Протягом чотирьох місяців 2025 року структурним та територіальними підроздами УДМС до адміністративної відповідальності притягнуто 213 порушників законодавства про правовий статус іноземців та осіб без громадянства, виявлено 27 нелегальних мігрантів, прийнято 26 рішень про примусове повернення та 1 рішення про примусове видворення, 1 нелегального мігранта розміщено до пункту тимчасового тримання іноземців та осіб без громадянства, які незаконно перебувають в Україні (далі – ПТП).

За інформацією, наданою посадовими особами УДМС, на балансі управління перебувають два легкові службові автомобілі, які не призначені та не обладнані для перевезення затриманих осіб. Водночас управління вже отримало службовий транспортний засіб, спеціально призначений для таких перевезень, який наразі перебуває на етапі оформлення.

У будівлі УДМС в Полтавській області відсутні як приміщення, так і умови для тимчасового тримання іноземців та осіб без громадянства, затриманих за незаконне перебування на території України, до вирішення питання щодо їх примусового видворення або поміщення до ПТП.

Відповідно до статті 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, в посадових інструкціях службових осіб управління зазначена інформація про заборону катувань та інших видів неналежного поводження.

Попередні відвідування НПМ не здійснювалися.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на захист від катування або нелюдського чи такого, що принижує гідність, поводження або покарання (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, частина 1 статті 28 Конституції України).

1. Під час відвідування встановлено, що 26.09.2024 о 17:15 службові особи УДМС у Полтавській області, на підставі рішення Київського районного суду м. Полтави про затримання та поміщення до ПТП громадянина Республіки Узбекистан Н., здійснили його затримання та супровід до Волинського ПТП. Водночас фактичне поміщення зазначеної особи до зазначеного пункту відбулося лише 27.09.2024 о 16:50. Таким чином, іноземець перебував під контролем працівників ДМС майже добу, в тому числі і в нічний час. Така ситуація створює ризики перебування особи в умовах обмеження свободи поза встановленою законодавством процедурою, без гарантування належного доступу до харчування, питної води, санітарних умов та інших базових потреб.

Варто зауважити, що супроводження іноземця до ПТПІ здійснювалось на автомобілі, який не призначений та не обладнаний для перевезення затриманих осіб.

Листом від 02.05.2025 № 8.3-4814/1-25 ДМС повідомила Секретаріат Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, що *«з моменту запровадження розгляду судами адміністративних справ стосовно примусового видворення і затримання іноземців та осіб без громадянства з метою забезпечення їх примусового видворення в режимі відеоконференції (2019 рік) та законодавчого врегулювання питання надання права адміністративним органам приймати рішення про примусове видворення іноземців (2023 рік) перестало бути проблемним питанням, пов'язане з відсутністю в територіальних органах ДМС спеціально обладнаних місць для тимчасового тримання затриманих іноземців-правопорушників»*.

Також у вказаному листі зазначено, що *«ДМС спрямовує зусилля своїх територіальних органів/підрозділів на **якнайшвидше** здійснення усіх передбачених законодавством адміністративних процедур, пов'язаних із документальним оформленням вчиненого іноземцем правопорушення (складання протоколів, відбирання біометричних даних, пояснень, забезпечення участі в цьому процесі перекладача, адвоката) та **поміщенням мігрантів до ПТПІ** з метою їх ідентифікації та/або забезпечення примусового видворення чи повернення в порядку реадмісії (медичне обстеження, організація транспортування, супровід тощо)»*.

З урахуванням виявленого факту порушення прав іноземця, слід зазначити, що інформація, наведена в листі, не в усіх випадках відображає реальний стан справ у територіальних підрозділах ДМС.

2. На даний час відсутні нормативно-правові акти, які б визначали вимоги щодо забезпечення харчування іноземців, які перебувають під контролем службових осіб ДМС, до їх поміщення у ПТПІ.

Незважаючи на те, що ДМС опрацьовується питання забезпечення наборами продуктів харчування іноземців та осіб без громадянства, які доставляються до ПТПІ (лист ДМС від 02.05.2025 № 8.3-4814/1-25), в територіальних органах ДМС продовжують мати місце випадки довготривалого перебування затриманих осіб під контролем службових осіб ДМС, що призводить до виникнення ризиків незабезпечення затриманих належним харчуванням.

Зокрема, за інформацією, наданою посадовими особами УДМС, затриманий громадянин Республіки Узбекистан Н. під час супроводження до ПТПІ забезпечувався харчуванням та водою за власні кошти співробітників ДМС.

Водночас Європейський комітет з питань запобігання катуванням чи нелюдському або такому, що принижує гідність, поводженню чи покаранню (далі –

Європейський комітет) (32-й Загальний звіт про діяльність СРТ)¹ зазначав, що позбавлення їжі та води протягом тривалих періодів сприймаються відповідними особами як загроза їхній фізичній недоторканності або приниження їх гідності.

Європейський суд з прав людини (далі – ЄСПЛ) неодноразово визнавав, що ненадання або недостатнє забезпечення харчуванням може становити порушення статті 3 Європейської конвенції з прав людини (далі – Конвенція), яка забороняє катування, нелюдське або таке, що принижує гідність, поводження або покарання.

Зокрема у справі *Dudchenko v. Russia* (заява № 37717/05)² ЄСПЛ визнав, що відсутність харчування під час етапування між місцями тримання під вартою, разом з іншими факторами, становила порушення статті 3 Конвенції.

ЄСПЛ також констатував порушення статті 3 Конвенції у зв'язку з неналежним забезпеченням харчування, у поєднанні з іншими обставинами у справах *Stepuleac v. Moldova* (заява № 8207/06)³, *RR v. Hungary* (заява № 36037/17)⁴ та низці інших рішень.

Зазначені справи підкреслюють, що держава має позитивні зобов'язання забезпечити осіб, які перебувають під її контролем, базовими життєвими потребами, включаючи належне харчування. Невиконання цих обов'язків може призвести до порушення фундаментальних прав людини.

3. Однією з вимог, викладених у поданні Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (далі – Уповноважений) від 17.09.2024 № 12369.2/24/39.1, адресоване Міністерству внутрішніх справ України (далі – МВС), визначено необхідність розроблення порядку взаємодії органів Національної поліції України (далі – НПУ) та ДМС під час затримання, супроводження іноземців та осіб без громадянства службовими особами ДМС та інших заходів, де можливе застосування фізичної сили чи спеціальних засобів.

Листом від 21.10.2024 № 29273/08/36-2024 МВС повідомило Уповноваженого, що у ході співробітництва ДМС і правоохоронних органів розроблено спільні відомчі нормативно-правові акти, зокрема: Інструкція про примусове повернення і примусове видворення з України іноземців та осіб без громадянства; Порядок проведення загальнодержавних заходів щодо здійснення нагляду та контролю за дотриманням законодавства в міграційній сфері; Алгоритм дій працівників органів Національної поліції при виявленні мігрантів із неврегульованим правовим статусом перебування в Україні тощо, а також зміни до законодавчих та підзаконних нормативно-правових актів у сфері міграції, протидії нелегальній (незаконній) міграції.

¹ <https://www.coe.int/en/web/cpt/annual-reports>

² [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:\[%22001-178344%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:[%22001-178344%22]})

³ [https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:\[%22001-83085%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/eng#{%22itemid%22:[%22001-83085%22]})

⁴ [https://hudoc.echr.coe.int/fre#{%22itemid%22:\[%22001-208406%22\]}](https://hudoc.echr.coe.int/fre#{%22itemid%22:[%22001-208406%22]})

У листі МВС зауважило, що положеннями статті 23 Закону України «Про Національну поліцію» не визначено, що поліція відповідно до покладених на неї завдань взаємодіє з ДМС під час затримання, супроводження іноземців та осіб без громадянства посадовими особами ДМС та інших заходів, де можливе застосування фізичної сили чи спеціальних засобів. МВС зазначило, що **правові підстави для розроблення запропонованого в поданні порядку взаємодії між НПУ та ДМС відсутні.**

Також МВС повідомило що, положеннями статті 23 Закону України «Про Національну поліцію» визначено, що поліція, відповідно до покладених на неї завдань, крім іншого, вживає заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення кримінального, адміністративного правопорушення та здійснює своєчасне реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події.

У разі виникнення конфліктних ситуацій між іноземцями та/або особами без громадянства під час їх затримання і супроводження посадовими особами ДМС, останні можуть в установленому порядку звернутися до органів поліції з відповідною заявою. При цьому уповноважені підрозділи НПУ забезпечать відповідне реагування на таку заяву.

Водночас під час відвідування УДМС в Полтавській області встановлено, що службові особи управління залучають працівників Головного управління Національної поліції в Полтавській області для організації забезпечення участі іноземців у судовому розгляді справ щодо їх затримання, проведення медичного огляду в закладах охорони здоров'я, а також для охорони та супроводу таких осіб до ПТПШ та пунктів пропуску через державний кордон, тобто на всіх етапах відповідного провадження.

Зазначена інформація також підтверджується фотоматеріалами⁵, розміщеними на офіційній сторінці у Facebook УДМС в Полтавській області.

Нормативно-правові акти, на які посилається МВС у своєму листі, не містять визначеного порядку взаємодії між відповідними органами. Водночас Алгоритм дій працівників органів Національної поліції у випадках виявлення мігрантів з неврегульованим правовим статусом перебування в Україні не затверджений у встановленому порядку та, за отриманою інформацією від службових осіб як ДМС, так і НПУ, фактично не застосовується в практичній діяльності.

⁵ 1 https://www.facebook.com/photo/?fbid=844987374479772&set=pcb.844988507812992&locale=uk_UA

2 https://www.facebook.com/photo.php?fbid=844987444479765&set=pb.100069055515198.-2207520000&type=3&locale=uk_UA

3 https://www.facebook.com/photo.php?fbid=968887648756410&set=pb.100069055515198.-2207520000&type=3&locale=uk_UA

4 https://www.facebook.com/photo.php?fbid=859831979661978&set=pb.100069055515198.-2207520000&type=3&locale=uk_UA

Неврегульованість порядку взаємодії між НПУ та ДМС під час затримання та супроводу іноземців створює низку суттєвих ризиків, зокрема:

можливість незаконного або надмірного застосування фізичної сили у разі відсутності чітких процедур і механізмів контролю;

порушення процесуальних гарантій іноземців та осіб без громадянства, зокрема права на захист, залечення перекладача, інформування про підстави затримання;

залучення працівників поліції поза межами законодавчо визначених повноважень, без відповідного нормативного регулювання;

розмитість відповідальності між органами, що ускладнює проведення об'єктивного розслідування скарг на можливі порушення.

Порушення права на свободу та особисту недоторканість (стаття 29 Конституції України, стаття 5 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод).

4. Під час відвідування УДМС в Полтавській області встановлено, що службові особи управління не оформляють відповідні матеріали щодо затримання нелегальних мігрантів безпосередньо після їх виявлення. Натомість службовими особами УДМС вживаються заходи щодо притягнення порушника до адміністративної відповідальності, ухвалюються рішення про його примусове видворення, та вже після цього подається до суду позовна заява про затримання та поміщення іноземця до ПТПП.

Водночас посадові особи УДМС звертаються до ГУНП в Полтавській області з проханням залучити співробітників для забезпечення участі іноземця у судовому розгляді справи про його затримання, а також для подальшого супроводу під час здійснення інших процесуальних дій.

Внаслідок цього виникають ризики невиконання ДМС завдань щодо протидії нелегальній міграції (через можливу неявку особи до суду) або застосування незадокументованого затримання працівниками НПУ до початку судового розгляду. Затримані можуть фактично позбавлятися свободи без законних підстав і гарантованих прав, зокрема: права на захист, повідомлення родичів та фіксацію часу затримання.

Щодо можливих ризиків невиконання ДМС завдань щодо протидії нелегальній міграції, варто звернути увагу на те, що Стратегія державної міграційної політики України на період до 2025 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.07.2017 № 482-р, передбачає **посилення контролю за дотриманням міграційного законодавства всередині держави.**

Водночас згідно з пунктом б) частини другої статті 16 Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, сторони зобов'язуються спільно впроваджувати ефективну та превентивну політику, зокрема в частині боротьби з нелегальною міграцією. Тобто

посилення співпраці з ЄС у сфері протидії нелегальній міграції є стратегічно важливим для забезпечення контрольованих та безпечних міграційних процесів.

Як результат, невиконання функцій ДМС у сфері боротьби з нелегальною міграцією несе загрозу порушення міжнародних зобов'язань України.

Щодо застосування незадокументованого затримання працівниками НПУ до судового розгляду, варто зауважити, що ЄСПЛ неодноразово наголошував, що відсутність належного документування факту затримання, зокрема несвоєчасне або неповне складання протоколу затримання, порушує статтю 5 Конвенції, яка гарантує право на свободу та особисту недоторканність.

У справі *Grubnyk v. Ukraine* (заява № 58444/15)⁶ ЄСПЛ зазначив, що затримання без належного процесуального оформлення, включаючи відсутність протоколу, порушує права особи, гарантовані статтею 5 Конвенції.

Аналогічні порушення ЄСПЛ встановив у справах *Ishkhanyan v. Armenia* (заява № 35701/11)⁷, *Baysayeva v. Russia* (заява № 74237/01)⁸ та багатьох інших.

5. Під час відвідування УДМС в Полтавській області встановлено, що службові особи управління, після винесення судом рішення про затримання іноземців та осіб без громадянства на підставі статті 289 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАСУ), затримують їх в порядку частини 2 статті 263 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП). Водночас затримання в порядку КУпАП відбувається з підстав, не визначених цим кодексом.

Зокрема: 26.09.2024 службові особи УДМС в Полтавській області, затримали громадянина Республіки Узбекистан Носірова Ш., у зв'язку «з вирішенням питання про поміщення особи до ПТПП, Рішення Київського районного суду м. Полтави»; 25.03.2025 працівниками УДМС затриманий громадянин Республіки Киргистан Волошин Є.І., для «вирішення питання про поміщення особи до ПТПП, на виконання рішення Автозаводського суду м. Кременчуга»; 06.05.2025 затриманий громадянин Республіки Азербайджан Гусейнов Е., – «керуючись ст.260- з метою припинення адм. правопорушень, коли вичерпано інші заходи впливу, (рішення про прим. повернення та видворення невиконані) та з'ясування обставин правопорушення (вирішення питання прим. видворення)».

Варто зауважити, що стаття 263 КУпАП передбачає, що іноземців та осіб без громадянства, які порушили законодавство про правовий статус іноземців та осіб без громадянства або не виконали рішення про заборону в'їзду в Україну, може бути затримано на строк до трьох годин **для складення протоколу**, а в необхідних випадках **для встановлення особи та/або з'ясування обставин правопорушення** - до трьох діб.

⁶ <https://hudoc.echr.coe.int/ukr#%7B%22itemid%22:%5B%22001-204604%22%5D%7D>

⁷ <https://hudoc.echr.coe.int/fre#%7B%22itemid%22:%5B%22001-241748%22%5D%7D>

⁸ <https://hudoc.echr.coe.int/eng#%7B%22itemid%22:%5B%22001-151199%22%5D%7D>

Відповідно до статті 260 КУпАП допускається адміністративне затримання виключно з метою припинення адміністративних правопорушень, коли вичерпано інші заходи впливу, встановлення особи, складення протоколу про адміністративне правопорушення у разі неможливості складення його на місці вчинення правопорушення, якщо складення протоколу є обов'язковим, забезпечення своєчасного і правильного розгляду справ та виконання постанов по справах про адміністративні правопорушення.

Водночас щодо вищезазначених іноземців протоколи про адміністративні правопорушення були складені, а постанови про накладення адміністративного стягнення винесені ще до процесуального оформлення факту їх затримання.

Таким чином, затримання в порядку КУпАП було здійснено вже після завершення провадження у справах про адміністративні правопорушення.

Порушення права на перекладача та професійну правничу допомогу (статті 29, 59 Конституції України, стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 14 Міжнародного пакту про громадянські і політичні права).

6. Під час ознайомлення з матеріалами справи щодо примусового видворення громадянина Республіки Узбекистан Н. виникли обґрунтовані сумніви щодо його достатнього володіння українською мовою, необхідного для повного розуміння змісту та сутності прийнятих відносно нього процесуальних рішень.

Зокрема, в протоколах про адміністративне правопорушення, протоколі про адміністративне затримання та рішенні про примусове видворення від 26.09.2024 службовими особами ДМС зазначено, що іноземець володіє українською мовою. Водночас цього ж дня, під час судового засідання з розгляду питання щодо його затримання був присутній перекладач, що свідчить про необхідність перекладу для розуміння суті провадження.

Крім того, аналіз документів, заповнених особисто Носіровим Ш., зокрема нерозбірливий почерк та стилістичні особливості (фото 1, 2), додатково підтверджують, що він не володіє українською мовою на рівні, достатньому для усвідомленого ознайомлення з документами та реалізації своїх процесуальних прав.

Право іноземців на перекладача закріплено в пункті 1 статті 5 Декларації про права людини відносно осіб, що не є громадянами країни, в якій проживають⁹, проголошеної Генеральною Асамблеєю ООН 13.12.1985 на виконання Міжнародних пактів про права людини.

Касаційний адміністративний суд у складі Верховного Суду у справі від 08.07.2020 №522/14605/17¹⁰ з приводу затримання іноземців або осіб без

⁹ https://www.un.org/en/genocideprevention/documents/atrocities-crimes/Doc.26_Declaration%20on%20the%20Human%20Rights%20of%20Individuals%20who%20are%20not%20nationals.pdf

¹⁰ <https://reyestr.court.gov.ua/Review/90264374>

громадянства, примусового повернення, видворення та реадмісії зауважив, що дотримання права іноземця на перекладача при прийнятті суб'єктом владних повноважень рішень відносно нього є достатньою і необхідною правовою підставою вважати, що він обізнаний з його змістом і сутністю, а отже, знає або повинен знати про втручання в його права.

7. Із матеріалів справи про примусове видворення встановлено, що під час розгляду судом питання про затримання та поміщення зазначеного іноземця до ПТПШ не було залучено адвоката, ані за його ініціативою, ані через центри безоплатної правничої допомоги. Зазначене може свідчити про те, що іноземець не був належним чином поінформований про свої процесуальні права, зокрема права на захисника, та не усвідомлював їх.

Відсутність адвоката у такому провадженні під час розгляду справ значно підвищує ризик прийняття необґрунтованого рішення про затримання, оскільки іноземець без належної правової допомоги може не розуміти сутності провадження та не мати змоги ефективно захистити свої права та законні інтереси.

Європейський комітет зазначає, що нелегальні мігранти повинні мати у своєму розпорядженні ефективний засіб правового захисту, що дозволяв би їм швидко отримувати в судовому порядку рішення про законність їх утримання. Такий судовий контроль має передбачати проведення слухання за присутністю адвоката (послуги якого є безплатними для осіб не маючих достатніх засобів існування) та, у разі необхідності, перекладача. Більше того, нелегальні мігранти мають бути спеціально поінформовані про існування такого засобу правового захисту (CPT/Inf(2009)27-part, п. 86)¹¹.

Інші порушення

8. Крім того встановлено, що у порушення статті 32 Закону України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», розділу VIII Інструкції про примусове повернення і примусове видворення з України іноземців та осіб без громадянства, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Служби безпеки України від 23.04.2012 № 353/271/150, службовими особами УДМС в Полтавській області не здійснюється облік витрат, пов'язаних із примусовим видворенням. У матеріалах справ про примусове видворення відсутні акти про фактично здійснені витрати на примусове видворення іноземця (особи без громадянства), розписки від іноземців про ознайомлення із загальною сумою витрат, пов'язаних із примусовим видворенням. Фактично видворені іноземці та особи без громадянства взагалі не володіють зазначеною вище інформацією про відшкодування.

¹¹ <https://rm.coe.int/16806cce8d>

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Міністерству внутрішніх справ України:

1.1. Забезпечити підготовку проєкту законодавчих змін стосовно визначення повноважень НПУ щодо участі у заходах з протидії нелегальній міграції, зокрема в частині виявлення та документування адміністративних правопорушень законодавства про правовий статус іноземців та осіб без громадянства, адміністративного затримання за такі порушення, передачі затриманих до ДМС, тощо;

1.2. Підготувати зміни до відповідних нормативно-правових актів щодо визначення порядку залучення НПУ до заходів з протидії нелегальній міграції, регламентації дій ДМС та НПУ на кожному етапі проваджень щодо іноземців та осіб без громадянства, які порушили законодавство про правовий статус іноземців та осіб без громадянства (затримання, проведення медичного огляду, супровід до ПТПП, передача між органами тощо).

2. Державній міграційній службі України:

2.1. Розробити проєкт нормативно-правового акта, який встановлюватиме стандарти забезпечення харчуванням, питною водою та базовими потребами іноземців і осіб без громадянства, що перебувають під контролем працівників ДМС до моменту їх поміщення у ПТПП, та подати його на затвердження в установленому порядку;

2.2. Припинити практику забезпечення харчуванням, питною водою тощо іноземців і осіб без громадянства, що перебувають під контролем працівників ДМС до їх поміщення у ПТПП за рахунок власних коштів працівників ДМС;

2.3. Забезпечити врегулювання практики реагування на виявлення нелегальних мігрантів шляхом забезпечення своєчасного ініціювання процедури затримання у разі наявності підстав, передбачених законодавством, ураховуючи потенційні ризики невиконання функцій, покладених на ДМС, та можливого примусового утримання особи до моменту судового засідання;

2.4. Забезпечити систематичне навчання працівників ДМС з питань дотримання стандартів Європейського комітету і ЄСПЛ, та недопущення практики незадокументованого затримання;

2.5. Провести навчання для працівників територіальних органів ДМС за участю фахівців у сфері адміністративного права та прав людини щодо належного застосування інструментів адміністративного примусу, з акцентом на відмінності між затриманням у рамках КУпАП та КАСУ;

2.6. Здійснити заходи перевірки виявлених порушень та провести службові перевірки за кожним встановленим фактом. У разі необхідності прийняти рішення про порушення дисциплінарних проваджень стосовно винних осіб.

3. Управлінню Державної міграційної служби в Полтавській області:

3.1. Забезпечити оперативність доставки затриманих осіб до ПТПП, з метою виключення випадків тривалого утримання поза межами законодавчо визначених місць тримання іноземців та осіб без громадянства;

3.2. Забезпечити обов'язкове документування всіх випадків фактичного обмеження свободи іноземців та осіб без громадянства шляхом складання протоколів про адміністративне затримання у передбачених законом випадках;

3.3. Забезпечити дотримання вимог статей 260 і 263 КУпАП, застосовуючи адміністративне затримання іноземців та осіб без громадянства лише у випадках, чітко передбачених законом (встановлення особи, припинення правопорушення, забезпечення розгляду справи тощо), та виключити випадки його застосування після завершення провадження у справі про адміністративне правопорушення;

3.4. Забезпечити обов'язкове залучення перекладача під час оформлення процесуальних документів у провадженнях щодо іноземців, у разі наявності сумнівів у їхньому володінні українською мовою (факт володіння мовою не має ґрунтуватися лише на формальному записі про це);

3.5. Вжити заходів щодо інформування іноземців про їхнє право на безоплатну правничу допомогу та забезпечити участь адвоката під час розгляду судом питань про затримання та поміщення до ПТПП, зокрема через налагоджену взаємодію з центрами безоплатної правничої допомоги;

3.6. Забезпечити ведення обліку витрат, пов'язаних із примусовим видворенням, та ознайомлення з ним іноземців та осіб без громадянства.

Додаток: фотоматеріали на 1 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ

**Заступник начальника відділу
інспектування об'єктів контролю в
правоохоронних, судових органах та
військових формувань Департаменту з
питань реалізації національного
превентивного механізму Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини**

Сергій КОНОПЛЯСТИЙ

Додатки до звіту

Фото 1

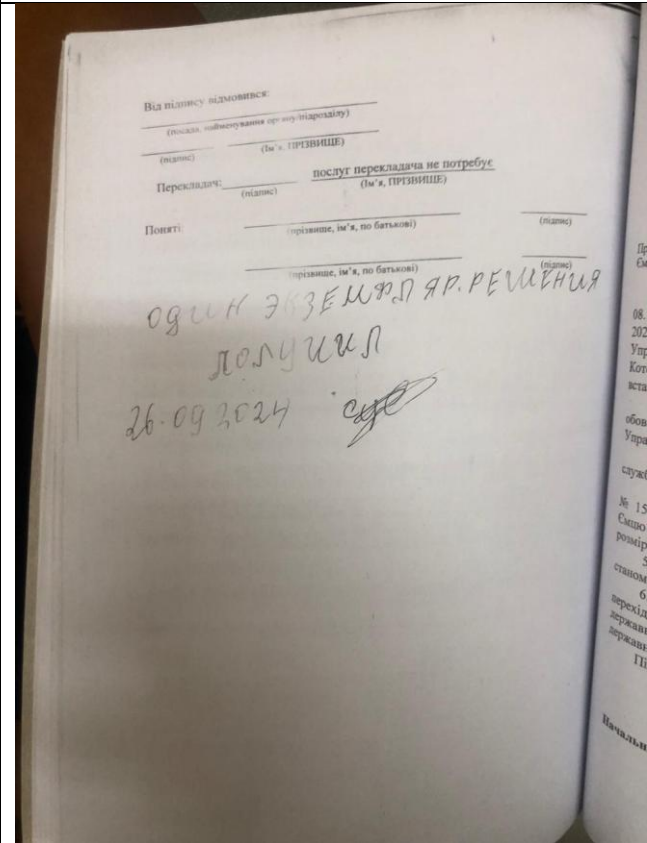

Фото 2

